

Aan : Verenigde Vergadering
Van : Hoogheemraad Ter Woorst
Onderwerp : memo nav vragen/opmerkingen fractie Integer Liberaal dd
3 oktober en 8 oktober 2018
Datum : 10 oktober 2018
Nummer : 1371703

Aanleiding

In dit memo wordt, in de context van de besluitvorming over het Investeringsplan en kredietaanvraag aanpak blauwalg Delftse Hout, ingegaan op de vraagstelling voortkomend uit de vragen van de fractie Integer Liberaal van 3 oktober 2018, en op de punten die aanvullend daarop zijn ingediend op 8 oktober. We gaan in dit memo in op de vragen en opmerkingen die relevant zijn voor de Delftse Hout met het oog op de behandeling daarvan in de ingelaste Commissie- en VV-vergadering op 11 oktober 2018.

Naast een toelichting op hoofdlijnen zal specifiek vraag 17 worden beantwoord. Verder gaan we in op alle punten uit het memo van Integer Liberaal van 8 oktober. De vragen van 3 oktober die niet aan de orde komen zullen binnen de reguliere termijn van 30 dagen worden beantwoord.

Dit memo vormt een aanvulling op de informatie die in diverse stukken en op diverse momenten reeds is gedeeld met de VV.

Maatregelenpakket Delftse Hout

De voorgestelde structuurmaatregelen zijn onderdeel van een brede set aan maatregelen. Deze set als geheel is gericht op het samen met de locatiebeheerder van de plas (i.c. de gemeente Delft) realiseren van duurzaam gezond zwemwater in de Delftse Hout. De in het investeringsvoorstel beschreven bron- en structuurmaatregelen (waaronder de natuurvriendelijke oevers) zijn nodig om de kans op blauwalg, en daarmee de kans op een negatief zwemadvies, voor de Delftse Hout duurzaam te verkleinen zonder dat daarvoor in de toekomst nog waterstofperoxide nodig is.

Vragen Integer Liberaal 3 oktober 2018

De vragen veronderstellen dat een natuurvriendelijke oever (nvo) in een KRW-waterlichaam en een nvo in een zwemplas (geen KRW waterlichaam) volledig vergelijkbaar zijn. Dat is niet het geval. Een nvo in een KRW-waterlichaam heeft als doel om structuur en habitat toe te voegen teneinde een bepaalde vispopulatie/flora en fauna te realiseren gericht op KRW-doelen. De nvo's die bij Delftse Hout worden toegepast hebben als primaire doel het tegengaan van blauwalg, teneinde de zwemwaterkwaliteit te verbeteren. Overigens kan een maatregel als nvo niet los worden gezien van het totale maatregelenpakket voor de Delftse Hout.

Vraag 17 gaat specifiek in op de Delftse Hout. Graag beantwoorden we deze hierbij.

Antwoord op vraag 17

Vraag 17 luidt: 'Wij verzoeken om een overzicht van de reeds genomen maatregelen voor Delftse Hout, de bedragen die daarmee gemoeid waren, welk effect de genomen maatregelen hebben gehad? Wij verzoeken u ook aan te geven of het klopt dat in Delftse Hout al vier jaar lang is voldaan aan de zwemwaternormen voor blauwalg. En of dat ook geldt voor de warme zomer van 2018.'

Antwoord: zoals eerder gemeld in de informatieve VV op 23 augustus zijn vanaf 2011 maatregelen genomen die tot doel hadden de bronnen van nutriënten aan te pakken, om de groei van blauwalg te beperken. Vanaf 2015 is dit aangevuld met de inzet van waterstofperoxide om de blauwalg direct te bestrijden. Een overzicht

van deze maatregelen is opgenomen in het VV-voorstel voor 11 oktober 2018. De daarmee gemoeide bedragen staan in vertrouwelijke bijlage 2 bij dit voorstel. Daarnaast heeft de gemeente nog maatregelen genomen waarvan we de kosten niet kennen, te weten: toiletten op het strand, omleggen ruiterspad, afdammen afwaterende greppels, vermindering gebruik lokaas, aanpak van ganzenoverlast en maatregelen op het hondenstrand.

De maatregelen hebben effect gehad, maar niet genoeg. De ecologische situatie van de plas is niet stabiel. De Delftse Hout voldeed de afgelopen 4 jaar weliswaar aan de zwemwaternorm, deze normen betreffen echter slechts fecale bacteriën. Daarnaast dient Delfland, op basis van het provinciale Waterplan, dat is opgesteld op basis van de Waterwet, de voedselrijkdom in het zwemwater structureel aan te pakken om de blauwalgenproblematiek te voorkomen. In het in 2015 vastgestelde Waterbeheerplan van Delfland is vastgelegd dat Delfland in aangewezen zwemwaterlocaties maatregelen neemt om overlast door blauwalg tot een minimum te beperken, met als doel dat er alleen bij hoge uitzondering een negatief zwemadvies is door blauwalg. Het oordeel over blauwalg wordt vastgesteld met gebruikmaking van het Blauwalgenprotocol dat door het Landelijk Bestuurlijk Overleg Water is vastgesteld. Voor blauwalg is er in de Delftse Hout een probleem. Delfland heeft dit probleem de laatste jaren bestreden door de plas te behandelen met waterstofperoxide.

Reactie op memo Integer Liberaal 8 oktober 2018

Ook geven wij graag een reactie op de opmerkingen uit de memo van 8 oktober:

Opmerking 2	Reactie
De ' Wet Wijziging hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden en de Wet op de waterhuishouding ' (TK 315270) en de Memorie van Toelichting bevatten artikelen en aanknopingspunten, die in het overzicht van Delfland ontbreken. Zie de bijlage met 'passages uit de Wet en MvT.....' Daaruit blijkt dat o.a. de volgende zaken in het Delflandse overzicht ontbreken:	
- dat bevoegdheden niet mogen worden ingezet voor een 'kop' op de KRW	<i>Het gaat hier om een zwemwater, geen KRW-waterlichaam.</i>
- dat na vijf jaar slechte waterkwaliteit een zwemwater mag worden afgevoerd (als zwemwater)	<i>Dit gaat in overleg met de locatiebeheerder en provincie. Daarbij wordt ook gekeken naar de maatschappelijke relevantie van het betreffende zwemwater (om die reden is bijvoorbeeld in het verleden het Kraaiennest afgevoerd als zwemwater).</i>
- het gaat erom zwemwater van 'aanvaardbare waterkwaliteit' te realiseren	<i>Deze term heeft alleen betrekking op de bacteriologische waterkwaliteit. Daarnaast</i>

	<i>is de aanwezigheid van blauwalg bepalend (zie hiervoor ook het antwoord op vraag 17 eerder in dit memo).</i>
- dat het waterschap niet gehouden is maatregelen voor een 'aanvaardbare waterkwaliteit' uit te voeren als die maatregelen niet uitvoerbaar of onevenredig kostbaar zijn.	<i>Daarom is er al in de Kadernota 2019 door de VV een bedrag voor zwemwater vastgesteld.</i>
- de MvT benoemt als kosten bedragen die per plas variëren van € 5000-10.000.	<i>Hier is sprake van een misverstand; het bedrag van € 5.000 – 10.000 dat in de Memorie van Toelichting wordt genoemd is een inschatting van de kosten voor het opstellen van een zwemwaterprofiel. Dit bedrag heeft geen enkele betrekking op de kosten van de uit te voeren maatregelen.</i>
Wij menen dat deze zaken kunnen verklaren waarom andere waterschappen er in slagen om provincie en gemeente aanzienlijk te laten bijdragen in de kosten van projecten die beogen de zwemwaterkwaliteit te verbeteren. Bijvoorbeeld voor de Kralingseplas draagt de provincie € 500.000 bij, de gemeente € 3,5 mln en Schieland € 1,5 mln. De Wet 'Wijziging hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden en de Wet op de waterhuishouding' biedt dus aanknopingspunten voor haalbare maatregelen en een meer evenwichtige kostenverdeling voor zwemwater. Nog los van de discussie over de effectiviteit van de maatregelen.	<i>Gezien het bovenstaande delen wij de mening van Integer Liberaal niet. Er is, gezien de vastgelegde taakverdeling, geen wettelijke basis voor een verplichte bijdrage van de provincie aan de te nemen maatregelen. De gevallen waarin de provincie wel heeft bijgedragen, zoals de Kralingseplas, zijn niet goed vergelijkbaar omdat daarbij ook andere zaken een rol speelden, zoals bodemsanering, waar de provincie wel een rol in heeft.</i>

Opmerking 3

Ik stuur twee schermafbeeldingen mee met **kaartjes** waarop te zien is dat Delftse Hout 'goed' en 'uitstekend' scoort op zwemwaterkwaliteit. Als blauwalg daar niet in verwerkt is (onduidelijk), is dat misleidend voor het publiek.

Reactie

Blauwalg is helaas niet verwerkt in de beoordelingsklasse, die gaat uitsluitend over fecale bacteriën (zie verder ook antwoorden op de vragen Bedrijfsgebouwd en

	Ongebouwd). Het gaat hier om een website van de provincie. Wij zullen de provincie erop attent maken dat het wenselijk is ook de consequenties van blauwalg in de kaartjes op te nemen.
Wel zie ik in de nageleverde info van Delfland dat blauwalg in de twee zwemwaterlocaties Delftse Hout in 2015 2 (oost) en 1 (west) keer voorkwam, in 2016 was dat 2 (oost) en 2 (west) in 2017 was dat 0 (oost) en 0 (west) en in 2018 was dat 2 (oost) en 2 (west).	
In 2015, 2016 en 2018 is waterstofperoxide gedoseerd. Dat is een tijdelijk onderzoeksprogramma, waarvan mijn fractie de resultaten graag verneemt.	Voor de Delftse Hout geldt een tijdelijke ontheffing voor de behandeling met waterstofperoxide. Dit is toegelicht in de informatieve VV van april 2016.
Op de site zwemwater.nl staat overigens de watersysteemanalyse van Delftse Hout. Daarmee voldoet Delftse Hout aan de normering.	

Opmerking 4**Reactie**

Bij de vragen over effectiviteit van nvo/vpp/nvo die mede relevant zijn voor Delftse Hout, hebben wij twee bijlagen meegestuurd: een rekeningcommissieonderzoek van 2012 en een brief van het college van 2016. Ze staan bij de VV-stukken van 6 november (zie ook bijlage)	
Bottom line: - Tot en met 2015 is circa tussen de 50 en 80 mln uitgeven aan nvo/ecologische oevers/samen nvo. Het gaat om 40 ha met kosten per ha tussen de 530.000 en 2.000.000 - De effectiviteit is nooit vastgesteld maar gevreesd moet worden dat veel oevers niet of onvoldoende werken, gezien 'te hoog aangelegd', 'het verlanden van oevers', 'het kaalgevreten door ganzen' ed. - Na 2015 wordt meer gestuurd op resultaten voor de waterkwaliteit ipv hectares (trial and error). De evaluatie is uitgesteld tot 2018-2019 omdat we wachten op indicatoren van STOWA..... - niet bekend hoeveel tussen 2015-2019 is uitgegeven aan nvo/vpp en nvo	De eerste vier punten zullen meegenomen worden in de beantwoording van de overige vragen die door de fractie Integer Liberaal zijn gesteld op 3 oktober 2018. Er wordt op dit moment gewerkt aan de evaluatie van de door Delfland aangelegde nvo's, in het licht van de KRW-doelstellingen. Het

	<i>eerder toegezegde procesplan voor deze evaluatie zal op korte termijn aan de VV worden toegezonden, waarin ook de planning voor het opleveren van de resultaten in 2019 is opgenomen.</i>
- De waarschijnlijkheid dat Delftse Hout maatregelen zullen werken, is niet onderbouwd.	<i>De onderbouwing van de maatregelen is te vinden in het VV-voorstel, in het bijzonder in bijlage 3 Toelichting ecologie.</i>
- Leren van Schieland, Rotterdam over Kralingseplas zou nuttig zijn. De portefeuillehouder meldde in het commissieverslag dat ze de portefeuillehouder bij Schieland heeft gesproken. Wat ze daar gewaar is geworden is onbekend.	<i>Bij de totstandkoming van het maatregelenpakket is uitdrukkelijk gebruik gemaakt van de kennis van het hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard en Deltares.</i>

Opmerking 5**Reactie**

Het voorstel Delftse Hout is niet goed onderbouwd:	<i>Hier nemen we als college afstand van.</i>
- de verplichtingen en verantwoordelijkheden voor de zwemwaterkwaliteit (keer KRW) zijn veel beperkter dan het college meldt. Als de plannen effectief zijn, zou de kostenverdeling dus heel anders moeten. Van de gemeente, provincie en wellicht MRDH mag meer worden verwacht.	<i>De verplichtingen zijn zeker niet beperkter, zie hiervoor de beantwoording van de vragen Bedrijfsgebouwd en Ongebouwd.</i>
- Delftse Hout is zelfs geen onderdeel van het watersysteem, want met regenwater gevoed. Is Delftse Hout aangemeld als waterlichaam voor de KRW? Door wie?	<i>Delftse Hout is wel onderdeel van het watersysteem en vermeld op de legger van Delfland. Het is geen KRW-waterlichaam, dus het is niet aangemeld en telt niet mee voor de resultaatverplichting richting Brussel.</i>
- In Delftse Hout wordt voldaan aan de zwemwater normen, ook voor blauwalg. Dus voor welk probleem is dit een (dure) oplossing?	<i>Op dit moment wordt de blauwalg kunstmatig in toom gehouden. Dit is geen duurzame oplossing.</i>

- er worden geen andere opties overwogen om de waterkwaliteit verder te verbeteren. Ik heb al van alles gehoord: doorstroming/circulatie verbeteren, aanwezige mosselen benutten voor extra zuivering, fontein installeren, solar bee, doorgaan met waterstofperoxide, ijs storten, ... Hier wordt één oplossing voorgesteld terwijl er goedkopere maatregelen nog niet toegepast zijn.	<i>Er zijn vele opties overwogen, en alles overwegend is tot het voorgestelde maatregelenpakket gekomen.</i>
- Onduidelijk is welke maatregelen eerder zijn uitgevoerd, voor welke bedragen, wat het resultaat was en of ze dus werken. Niet duidelijk dus is waarom het college verwacht dat de maatregelen effectief zullen zijn.	<i>Zie toelichting in het VV-voorstel en vertrouwelijke bijlage 2.</i>
- Het gaat om veel geld. Nu € 814.000, geld waarvan onze belastingbetalers verwachten dat het effectief en efficiënt wordt ingezet. En dat de VV daarop toeziet. Aangekondigd is dat er nog ruim twee ton uit het Innovatiefonds bij komt. Dat wordt zonder nadere toelichting gemeld, behalve dan dat een drijvend eiland innovatie is. Dat kan echt beter.	<i>De bijdrage uit het Innovatiefonds bedraagt € 60.500,-.</i>
- is de toezegging van de wethouder overigens eveneens onder voorbehoud van goedkeuring door de gemeenteraad van Delft?	<i>Hiervoor is geen separate goedkeuring van de gemeenteraad van Delft nodig.</i>
- er is in de commissie gevraagd om monitoring, dat is niet toegezegd. Dat past in een patroon.	<i>Vanzelfsprekend wordt gemonitord, zoals in het voorstel is aangegeven.</i>